

Cirkevná základná škola Jána Krstiteľa
Nám. SNP 200/22, 95801 Partizánske

Plán činnosti

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Školský rok: 2018/2019

Jediná skala, ktorá zostáva pevná, jediná inštitúcia o ktorej viem že funguje, je rodina.
Lee Iacocca

Rodina je miestom lásky a života. Miestom, kde láska rodí život.
Ján Pavol II.

Kto ohrozuje rodinu, ohrozuje samotné základy pokoja.
[Benedikt XVI.](#)

Šťastný je ten, kto našiel šťastie v rodine.
[Lev Nikolajevič Tolstoj](#)

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (ďalej VMR) - jej cieľom je „*utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.*“ (Učebné osnovy výchovy k manželstvu a rodičovstvu, 1998). Chápe sa ako transpredmetné vyučovanie, t.j. jednotlivé jej časti definované v osnovách sa vyučujú podľa vhodnosti a potreby na viacerých predmetoch. Je v kompetencii každého/ej učiteľa/ky kedy, v akom rozsahu a ako bude realizovať jej úlohy a ciele.

Ciele VMR:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom/kam rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu,
- pestovať v žiakoch/kach schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii, potláčať vulgarizáciu jazyka,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
- poukazovať na rodinu ako na základnú a funkčnú jednotku spoločnosti,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
- oboznámiť žiakov/čky s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
- poskytnúť žiakom/kam prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, o starostlivosti rodičov o dieťa (výživa a opatera),
- poskytnúť žiakom/kam základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte,
- viesť žiakov/čky k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,
- viesť žiakov/čky k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko-mravné normy vzájomného správania,
- formovať právne vedomie žiakov/čok (Deklarácia práv dieťaťa, antidiskriminačný zákon), naučiť uplatňovať ich svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- posilňovať sebahodnotenie a sebaurčenie (dieťa hodnotné a hodné lásky, zachovávanie osobnej sféry)
- poukazovať na rodovú rovnosť, že všetci/ky žiaci/ky majú rovnakú príležitosť rozvíjať svoju osobnosť,
- rozvíjať v nich toleranciu, rešpekt a prosociálne správanie a konanie vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti,
- zvyšovať angažovanosť rodičov pri VMR.

Obsah VMR na 1. stupni ZŠ sa bude prezentovať vo vyučovaní Prírodovedy , vo Vlastivede v 2.ročníku v tematickom celku *Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje* (Rodina a príbuzní, Domov a ľudia v mojom okolí), v anglickom jazyku v téme Family v každom

ročníku. Významné postavenie má najmä vyučovanie náboženstva, slovenského jazyka a literatúry. Vhodne sa dajú využiť aj hodiny výtvarnej, telesnej a hudobnej výchovy, prierezové témy (Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj) a tiež aktivity vo výchove mimo vyučovania v školskom klube alebo počas školských akcií.

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu na 1. stupni ZŠ tvoria tieto témy:

1. Výchova v rodine

Úloha rodiny v spoločnosti.

Príbuzenské vzťahy.

Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.

Úcta k rodičom.

2. Zásady zdravého života

Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.

Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.

Význam sociálnych zručností- presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočítať mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.

Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka.

Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí, nácvik bezpečného správania v rizikových situáciách.

3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka

Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy (napr. heroín) ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.

Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.

Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.

Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog - strata zábran, uvoľnené správanie.

Riziko prenosu AIDS.

Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4. Rovnoprávnosť pohlaví

Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť.

Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.

Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

Kamarátstvo a priateľstvo.

5. Vznik a vývoj ľudského jedinca

Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.

Mikroskopovanie buniek.

Tvorba mužských pohlavných buniek – spermii v semenníkoch.
Tvorba ženských pohlavných buniek – vajíčok vo vaječníkoch.
Oplodnenie – splynutie vajíčka a spermie, vznik oplodneného vajíčka.
Rast a vývoj oplodneného vajíčka.
Výživa plodu krvou matky cez steny maternice.
Vzťah dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu.
Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.
Životaspráva ženy počas tehotenstva- zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.
Starostlivosť o narodené dieťa- kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne.
Význam materinskej lásky.
Vývojové štádiá: dojča, batola, dieťa predškolského veku, dieťa školského veku, mladistvý/á, dospelý/á.
Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

Dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty- vonkajšie pohlavné znaky, tvorba spermii a vajíčok, prvá menštruácia.
Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich, snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť, nehody s rodičmi.
Ľahké skamarátenie sa s inými.
Vyvarovať sa napodobňovaniu nevhodného správania sa iných, asertivita.
Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Plánované aktivity:

september

Začíname celoročné triedne projekty:

- 1. ročník – Hviezda týždňa – Každý týždeň sa príde do školy predstaviť triede rodina jedného zo žiakov. Pripraví si nejakú krátku aktivitu, ktorá je ich rodine blízka. Spolužiaci tak spoznajú rodinu každého svojho spolužiaka.*
- 2. ročník – Čítanie s oteckami – Každý týždeň príde do školy jeden otec žiaka, ktorý triede číta nejakú obľúbenú rozprávkovú knižku.*
- 3. ročník – Športujeme spoločne – Každý týždeň si jedna rodina žiaka pripraví športovú aktivitu, alebo aspoň prezentáciu športu, ktorý je rodine blízky.*
- 4.ročník -*

október

Mesiac úcty k starším – v rámci Rest time s deťmi vyrábame drobné darčeky, pre potešenie starých rodičov.

Čaj so starými rodičmi- deti pozvú starých rodičov, aby sa prišli pozrieť na vyučovanie do školy. Spoločne pijeme čaj a starí rodičia nám rozprávajú zážitky zo svojich školských čias.

Týždeň šarkanov- Deti si prinesú šarkanov do školy, a spoločne si ich popoludní púšťame. Sú vítaní aj rodičia, starí rodičia, či súrodenci žiakov.

november

Spomienka na všetkých verných zosnulých – v rámci Rest time si spomíname na našich blízkych, ktorý nás už predišli do večnosti. Spoločne sa za nich modlíme.

december

Vianočný bazár – spolu s deťmi v škole vyrábame rôzne vianočné dekorácie, ktoré potom rodičia predávajú počas jednej adventnej nedele pred kostolom a výťažok je použitý pre potreby rozvoja našej školy.

Vianočné tvorivé dielničky – deti spolu s rodičmi a starými rodičmi strávia popoludnie vyrábaním rôznych tvorivých výrobkov s vianočnou tematikou. Jednotlivé dielničky si pripravujú ochotní rodičia a starí rodičia.

Deň dávania – spoločne s deťmi navštívime rôznych starších a chorých ľudí, aby sme ich potešili v ich samote, či bolesti. Deti si pripravia nejaký vianočný vinš, či drobný darček pre potešenie.

Január

Korčuľovanie – s deťmi chodíme na klzisko, kde sú vítaní aj rodičia, starí rodičia a súrodenci. Spoločne si pomáhame a športujeme a utužujeme vzťahy.

Február

Národný týždeň manželstva – spolu s deťmi pripravujeme malý darček pre rodičov, ako poďakovanie, za ich lásku a starostlivosť.

Marec

Karneval – Deti prídu do školy v maskách, ktoré im pomohli vytvoriť ich rodičia. Spoločne sa v maskách učíme, a popoludní máme spoločný zábavný program, na ktorom sú vítaní aj rodičia.

Dni otvorených dverí – počas dvoch dní je otvorené vyučovanie pre rodičov, aby spoločne s deťmi zažili školskú atmosféru a videli svoje deti ako pracujú na vyučovaní.

apríl

Veľkonočné tvorivé dielničky – podobne ako pred Vianocami aj pred Veľkou nocou si viacerí rodičia, starí rodičia či iní rodinní príslušníci niektorých žiakov pripravia svoju tvorivú dielničku. Deti spolu so svojimi rodinami si môžu vyrobiť rôzne dekorácie s veľkonočnou tematikou.

máj

Piknik s mamičkami – Spoločne oslávime deň matiek piknikom v parku. Mamičky prinesú malé občerstvenie a deti si pripraví darček, ktorý mamám odovzdajú. Pani vychovávateľky pripraví rôzne úlohy pre mami s deťmi, ktoré spoločne plnia.

jún

Deň detí – deti spoločne so svojimi súrodencami a rodičmi stravia príjemné popoludnie pri rôznych športových aktivitách a zábavných atrakciách ako nafukovací hrad, či šmyklávka.

Triedna opekačka detí s rodičmi a triednou učiteľkou a vychovávateľkou – každý trieda si zorganizuje svoju opekačku na vybranom mieste. Spoločne trávime čas, niečo si opečieme, zahráme spoločné hry, či zašportujeme. Utužujeme vzťahy v rodinách, ale tiež rodiny medzi sebou.